

Folketingets Beskæftigelsesudvalg

Beskæftigelsesministeren

Holmens Kanal 20
1060 København K

T +45 72 20 50 00
E bm@bm.dk
www.bm.dk

CVR 10172748

J.nr. 2023 - 4896
11. september 2023

Orientering om nye forskningsresultater på arbejdsmiljøområdet om konsekvenser ved vold og mobning i arbejdet

Kære medlemmer af beskæftigelsesudvalget

Til jeres orientering vedlægger jeg to videnskabelige artikler med ny forskning fra Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø (NFA). Den første artikel undersøger sammenhængen mellem mobning på arbejdspladsen og tab af arbejdsmarkedstilknytning blandt kvindelige medarbejdere i ældreplejen. Den anden artikel undersøger sammenhængen mellem henholdsvis mobning og vold på arbejdspladsen og risikoen for selvmord og selvmordsforsøg. Artiklerne bidrager til en øget forståelse af konsekvenserne ved et dårligt psykisk arbejdsmiljø.

Sammenhængen mellem mobning og arbejdsmarkedstilknytning

Artiklen baserer sig på spørgeskemabesvarelser fra 8.731 kvindelige medarbejdere i ældreplejen i Danmark, fx SOSU-assistenten, SOSU-hjælpere, sygeplejersker og terapeuter i 2005.

Af artiklen fremgår det bl.a., at:

- 11,9 pct. rapporterer at have været udsat for mobning inden for 12 måneder.
- Kvindelige medarbejdere i ældreplejen, der rapporterer, at de har været udsat for mobning, har ca. 1,5 gange forøget risiko for tab af arbejdsmarkedstilknytning sammenlignet med øvrige kvindelige medarbejdere i ældreplejen. Tab af arbejdsmarkedstilknytning dækker blandt andet over førtidspension og fleksjob.
- Det er især kolleger, ledere og underordnede, der rapporteres at stå bag mobningen på arbejdspladsen. Det står i modsætning til andre negative handlinger i sundhedssektoren som vold og seksuel chikane, der oftest udføres af patienter, brugere og andre borgere.

I undersøgelsen er der taget højde for alder og uddannelse samt en række faktorer i det psykosociale arbejdsmiljø som følelsesmæssige krav, rollekonflikter og ledelseskvalitet. Selvom der i analysen er justeret for de mest relevante forklaringsfaktorer, kan der være yderligere forklarende faktorer, som det ikke har været muligt at tage højde for i undersøgelsen.

Sammenhæng mellem mobning og vold og risikoen for selvmord.

Artiklen bygger på en systematisk litteratursøgning i international forskningslitteratur, og består af analyser af upublicerede data fra Danmark, Sverige og Finland.

Af artiklen fremgår det bl.a., at:

- Undersøgelsen om vold og selvmord indeholder data om 205.048 medarbejdere fra Danmark, Sverige og Finland. Blandt dem er der 1.103 tilfælde af selvmord og selvmordsforsøg. Det svarer til 0,5 pct. af det samlede antal af undersøgte medarbejdere.
- Medarbejdere, der rapporterer at være udsat for vold på arbejdspladsen, har 34 pct. højere risiko for selvmord og selvmordsforsøg sammenholdt med medarbejdere, der ikke rapporterer at være udsat for vold på arbejdet. Sammenhængen er statistisk signifikant.
- Der er en sammenhæng mellem mobning på arbejdet og selvmord og risiko for selvmord (93.453 medarbejdere med 960 tilfælde af selvmord og selvmordsforsøg). Sammenhængen forsvinder når der tages højde for mentalt helbred.

I undersøgelsen er der justeret for køn, alder, uddannelse, civilstand og andre arbejdsmiljøfaktorer, samt nuværende eller tidligere diagnoser for mentale og somatiske helbredsproblemer. Selvom der i undersøgelsen er justeret for de mest relevante forklaringsfaktorer, kan der være yderligere forklarende faktorer, som det ikke er muligt at tage højde for i undersøgelsen.

Fokus på det gode psykiske arbejdsmiljø

De nye forskningsresultater bekræfter, at vold og mobning på arbejdspladsen er alvorlige arbejdsmiljøproblemer, og understreger vigtigheden af et løbende fokus på et godt psykisk arbejdsmiljø.

Arbejdstilsynet (AT) fører tilsyn med både mobning og risiko for vold i arbejdet og vejleder virksomhederne om god forebyggelse. AT kan reagere med påbud, hvis det konstateres, at der foregår mobning eller er risiko for vold. AT gennemførte i 2020-2022 en brancherettet indsats med fokus på psykisk arbejdsmiljø, herunder mobning, ift. døgninstitutioner og hjemmepleje, (inkl. ældreplejen). Formålet med indsatsen var at understøtte virksomhedernes forebyggelse af psykiske arbejdsmiljøproblemer gennem dialog, vejledning og tilsyn. De to forskningsartikler fra NFA giver ikke anledning til ændringer i AT's praksis, men understøtter det vidensgrundlag, som AT allerede står på ift. tilsyn med og vurdering af psykisk arbejdsmiljø.

Venlig hilsen

Ane Halsboe-Jørgensen